

**CÍLE UDRŽITELNÉHO
ROZVOJE A MIGRACE**
Policy paper

TVÁŘE MIGRACE

Autor textu: ActionAid Hellas

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské Unie. Za obsah tohoto dokumentu odpovídá výlučně Diakonie ČCE a za žádných okolností jej nelze považovat za názor Evropské Unie.

Dokument je publikován v rámci projektu „SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU“, který realizujeme díky programu Evropské unie pro vzdělávání a osvětu (Development Education and Awareness Raising – DEAR).

Vydala: **Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce, 2021**

Grafický design: **BOOM s.r.o.**

Překlad: **Mánes překlady a tlumočení**

Vydání první, Praha 2021

Tento projekt je financován
z prostředků Evropské unie.

Do projektu SDGs and Migration, řízeného Diakonií ČCE, jsou zapojeny následující organizace: Global Call to Action Against Poverty (Belgie), Bulgarian Platform for International Development (Bulharsko), Federazione Organismi Cristiani Servizio Internazionale Volontario (Itálie), ActionAid Hellas (Řecko), Ambrela (Slovensko), Povod (Slovinsko).

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE A MIGRACE

Policy paper

1. Úvod

Toto shrnutí je založeno na závěrech zprávy „**Migrace jako základní prvek udržitelného rozvoje. Výzvy pro Agendu 2030**“ (**Migration as a basic element of sustainable development. The 2030 Agenda challenges**), která se zaměřuje na souvislosti mezi udržitelným rozvojem a imigrací, a dále představuje kroky, které podniká Řecko ve snaze dosáhnout cílů udržitelného rozvoje (SDG) v rámci Agendy 2030 OSN.

Od roku 2015, kdy bylo 17 cílů udržitelného rozvoje s mottem **“no one should be left behind” (nikoho nenechat napospas osudu)** přijato, se potvrdilo, že pokrývají nejrůznější náročné problémy a že vymezují nejen společně směřování, ale nastavují i prostředky, jež mohou účastnické země využít při dosahování optimálních výsledků do roku 2030. Jakožto jeden z účastnických států, Řecko v roce 2017 zmapovalo svou aktuální situaci, aby zjistilo, v jakém výchozím bodě se ve výhledu do roku 2030 skutečně nachází. V rámci tohoto procesu bylo stanoveno 8 národních priorit. Ty byly podrobně analyzovány v dobrovolném vnitrostátním přezkumu pro rok 2018, jediném, který Řecko dosud předložilo. Ve stručnosti lze říci, že prioritou do nadcházejících let bylo stanoveno zmírnění chudoby a nerovností, které brání procesu konkurenceschopného, inovativního a udržitelného hospodářského růstu, a dále pak budování silných a transparentních institucí.

2. Migrace jakožto součást udržitelného rozvoje a její funkce v řecké společnosti

Uspokojování řízené, bezpečné a zodpovědné migrace a mobility lidí na základě uplatňování plánovaných a dobře řízených migračních politik (cíl 10.7) se musí do roku 2030 stát společným cílem mezinárodního společenství. Díky své geografické poloze bylo Řecko vždy přijímající zemí, ale navzdory skutečnosti, že od počátku 90. let absorbuje velké množství migrantů z balkánských zemí, nikdy neinvestovalo do tvorby konkrétních politik integrace migrantů do řecké společnosti a jejich přijetí. Evropský soud pro lidská práva dokonce již dlouho před rokem 2015 odsoudil řecký přijímací systém jako obzvláště slabý. Respektování tohoto rozhodnutí je dodnes nevyřešenou otázkou.

Intenzivnější příliv osob v roce 2015 a s ním související nové potřeby jasně zviditelnily neefektivnost řeckého přijímacího systému. Ten by měl být nově vytvořen takřka od nuly v souladu s evropskými a mezinárodními normami tak, aby zohledňoval skutečné tlaky, jimž je vystaven. Integrace migrantů do řecké společnosti, která pro osoby se statutem uprchlíka představuje další bezodkladný krok následující po jejich přijetí, zůstává i nadále slabá. Řecká národní strategie pro integraci je více než cokoli jiného pouhou syntézou projektů, z nichž mnohé se aplikují opakovaně, nebo případně i pilotních projektů, které neutvářejí žádný plán se strategickým směřováním, jenž by zohledňoval konkrétní rysy řecké společnosti a potřeby osob, jež do ní mají být integrovány. Stručně řečeno, v návaznosti na základní charakteristiky obdobných evropských politik pro oblast přistěhovalectví se řecká imigrační politika odvíjí od norem cílených na předcházení přistěhovalectví a na ochranu vnějších hranic země a Evropské unie namísto ochrany lidských práv.

¹ Prezentace náměstka ministra pro životní prostředí a energetiku, pana Sokratise Famelosy, na politickém fóru OSN na vysoké úrovni pro udržitelný rozvoj.

² Dobrovolný vnitrostátní přezkum plnění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 (červenec 2018), Generální sekretariát vládního úřadu pro koordinaci, institucionální, mezinárodní a evropské záležitosti.

3. Přístupování k migraci úhlem pohledu SDG: integrace jako předpoklad efektivního hospodářského růstu i jeho cíl

Cíle udržitelného rozvoje jasně ukazují, že je pro jejich realizaci nezbytně nutný meziodvětvový přístup tak, aby byly zohledněny potřeby celé populace a aby bylo možné dosáhnout rovné účasti všech jejích členů. Co se týká řecké společnosti, finanční krize a státní úsporná opatření narušily kontinuitu sociální struktury i potenciál rovné účasti, a to v důsledku prohlubování chudoby a intenzivnějšího výskytu projevů rasismu a xenofobie, stereotypů ohledně mužských a ženských rolí a obecně diskriminace určitých skupin obyvatelstva, a to včetně uprchlických a přistěhovaleckých skupin, zdravotně postižených osob, apod. Roztříštěné intervence realizované v rámci finančních politik nemohou dosáhnout hlubšího efektu, jenž je podle všeho nezbytný pro formování inkluzivní řecké společnosti, která by se zakládala na mírumilovném soužití skupin, z nichž se utváří, a společnosti, která má potenciál v oblasti konkurenceschopnosti a trvalé udržitelnosti. Pokud jde o migraci, absence politik sociálního začleňování a jejich potenciálně pozitivních dopadů se zřetelně projevila během posledního desetiletí.

4. Hlavní závěry

Sdružení podniků a průmyslu (Association for Businesses and Industries) ve svém informačním buletinu o řecké ekonomice nedávno zmínilo skutečnost, že je Řecko v plnění cílů udržitelného rozvoje opožděné, a zdůraznilo, že v některých ukazatelích stanovených OECD, jako například v otázkách rovnosti žen a mužů či vzdělávání má Řecko nízké hodnocení, a že v kategoriích jako chudoba a zdraví se nachází mírně pod průměrem ve srovnání s ostatními zeměmi OECD. Redukce trhu práce a rozpad sociálních struktur ruku v ruce s opatřeními uvalenými na všechny řecké obyvatele má dopad na všechny skupiny společnosti. Pokrok v plnění cílů udržitelného rozvoje dále zbrzdila pandemie. Vyhledky v oblasti začleňování uprchlíků a imigrantů do společnosti nejsou nikterak slibné.

³ SEV, informační buletin pro řeckou ekonomiku: „Udržitelný rozvoj pro silnou ekonomiku!“ (Sustainable development for a strong economy!) říjen 2019, str. 1-2.

5. Návrh politiky

Vzhledem k výše uvedeným závěrům je důležité:

- Monitorovat postup řecké vlády při tvorbě národní strategie pro cíle udržitelného rozvoje (SDG), která představí konkrétní opatření k dosažení každého cíle.
- Zajistit, aby byla mezi subjekty zajišťujícími poradenství v souvislosti s cíli udržitelného rozvoje zastoupena občanská společnost, akademická obec a soukromý sektor.
- Pravidelně vypracovávat a zveřejňovat Dobrovolné vnitrostátní přezkumy plnění cílů udržitelného rozvoje (SDG), aby bylo možné sledovat opatření zaváděná a probíhající k jejich dosažení i míru příspěví Řecka do mezinárodní diskuse a do výměny osvědčených postupů.
- Přijmout integrační politiky, které se zaměří na rovný přístup migrantů a uprchlíků ke zdravotní péči, vzdělání a trhu práce.
- Přijmout politiky včasné integrace včetně opatření, která zajistí, aby uprchlíci, žadatelé o azyl a migranti nebyli zbavováni svých společenských práv, dokud nebudou dokončeny s nimi související právní postupy.
- Osvojit si lidskoprávní přístup k plánování migrační politiky země s důrazem na ochranu mobilních populací tak, aby postupy, které migranti musí absolvovat, probíhaly bezpečně a nerušeně.
- Vypracovat národní akční plán/strategii pro boj proti rasismu a všem formám rasového násilí.
- Zprostředkovávat příležitosti ke vzdělání, ke zvyšování kvalifikace a k získávání znalostí posilujících dostupnost trhu práce všem.
- Posílit projekty zaměstnanosti zajišťující přímý přístup na trh práce.
- Zvýšit zaměstnanost a finanční nezávislost žen a řešit fenomén ženské chudoby.
- Podporovat nejen mateřství a péči o děti, ale i rodiny s jedním rodičem, a to v rámci opatření ke sladění profesionálního a rodinného života (spolupráce s úřady a zaměstnavateli prostřednictvím zavádění takové praxe na pracovištích, která zohledňuje rodinnou situaci, např. střídavé rozvrhy směn, eliminace/redukce přesčasů apod.), a zdokonalovat legislativu týkající se mateřských dovolených, výchovy a obecně ochrany mateřství.
- Vytvořit systém pobídek motivující muže k využívání rodičovské dovolené.
- Zvýšit počet volných míst v jeslích a mateřských školách.
- vést kampaň za rovnoprávné rozdělení odpovědnosti za vedení domácností a za vymýcení stereotypů ohledně rozdělení mužských a ženských rolí v domácnosti a v rodině.

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Diakonie ČCE
Středisko humanitární a rozvojové spolupráce
Belgická 374/22, 12000 Praha 2

www.diakoniespolu.cz

Autor textu: **ActionAid Hellas**

Vydala: **Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce, 2021**

Grafický design: **BOOM s.r.o.**

Překlad: **Mánes překlady a tlumočení**

Vydání první, Praha 2021

978-80-907574-8-6 (online; pdf)

Tento projekt je financován
z prostředků Evropské unie.

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské Unie. Za obsah tohoto dokumentu odpovídá výlučně Diakonie ČCE a za žádných okolností jej nelze považovat za názor Evropské Unie.

Dokument je publikován v rámci projektu „SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU“, který realizujeme díky programu Evropské unie pro vzdělávání a osvětu (Development Education and Awareness Raising – DEAR).